समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

নৱম শ্ৰেণীৰ পাঠ্যপুথি

ৰাজনীতি খণ্ড আৰু অৰ্থনীতি বিজ্ঞান

অৰ্থনীতি বিজ্ঞান

পাঠ - ২

মূল অৰ্থনৈতিক সমস্যাসমূহ

অংশ – ৩

দীপিমণি দত্ত

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

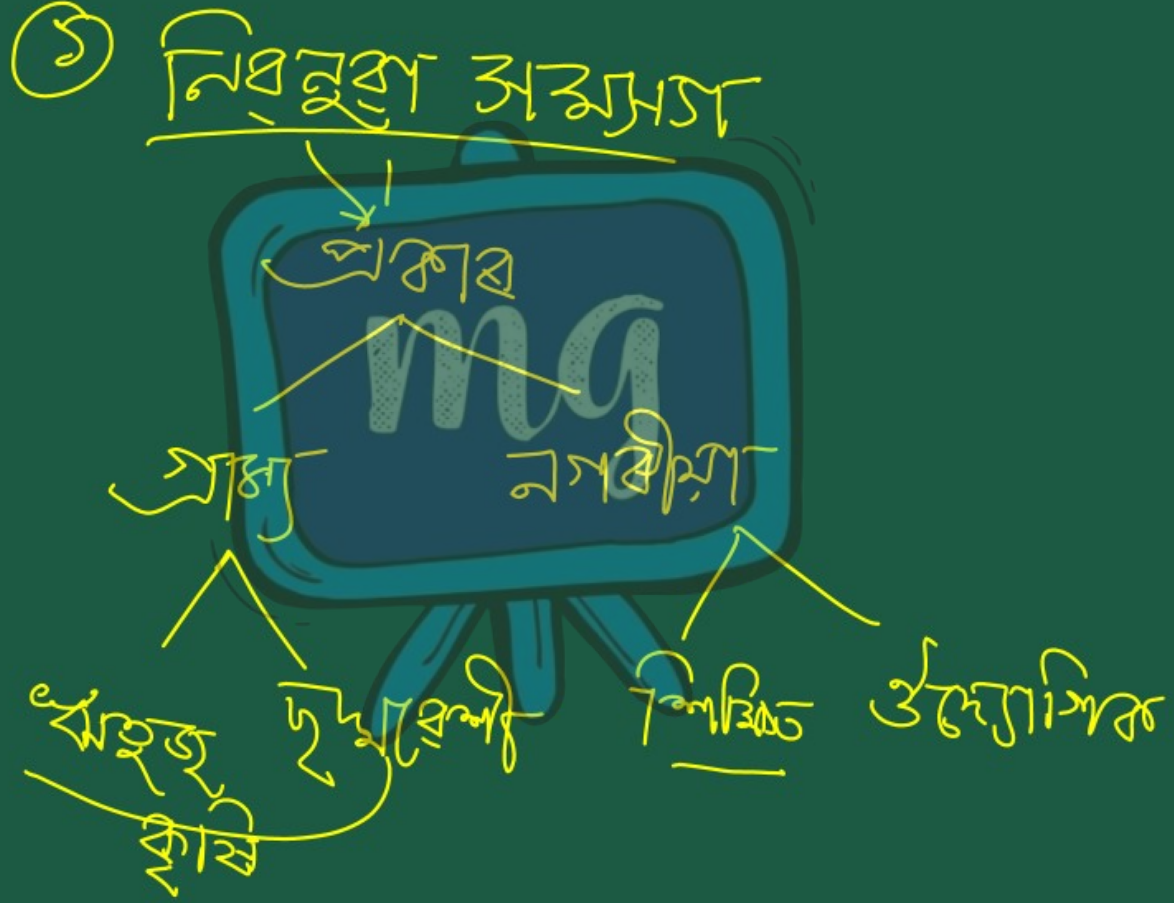

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. কর্মসংস্থাপনৰ গুণগত মান

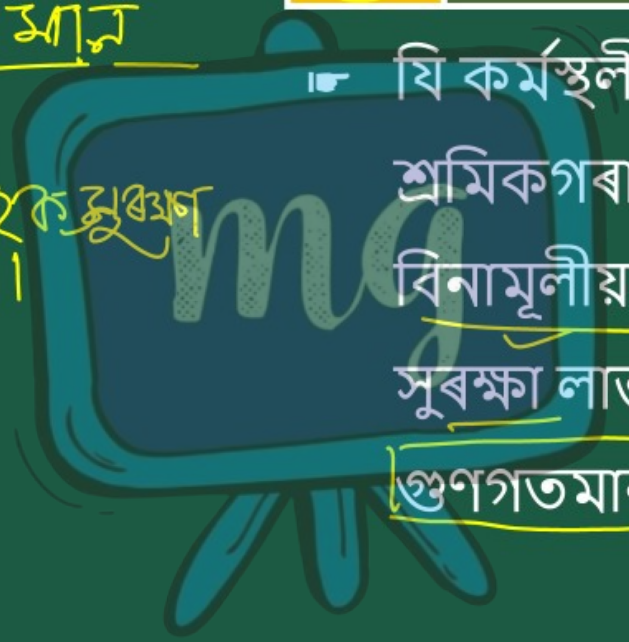

☛ যি কর্মস্থলীত মজুৰিৰ লগতে শ্রমিকগৰাকীয়ে বীমাকৰণ, ভবিষ্যনিধি, বিনামূলীয়া স্বাস্থ্যসেৱা ইত্যাদি সামাজিক সুৰক্ষা লাভ কৰে তাত নিয়োগৰ গুণগতমান উন্নত হয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সংগঠিত খণ্ড —

- যেতিয়া শ্রমিকৰ সংখ্যা ১০ বা তাতকৈ অধিক হয় তেতিয়া ইয়াক সংগঠিত খণ্ড বুলি কোৱা হয়।
- সংগঠিত খণ্ডত নিয়োগৰ গুণগত মান সদায় উচ্চ।

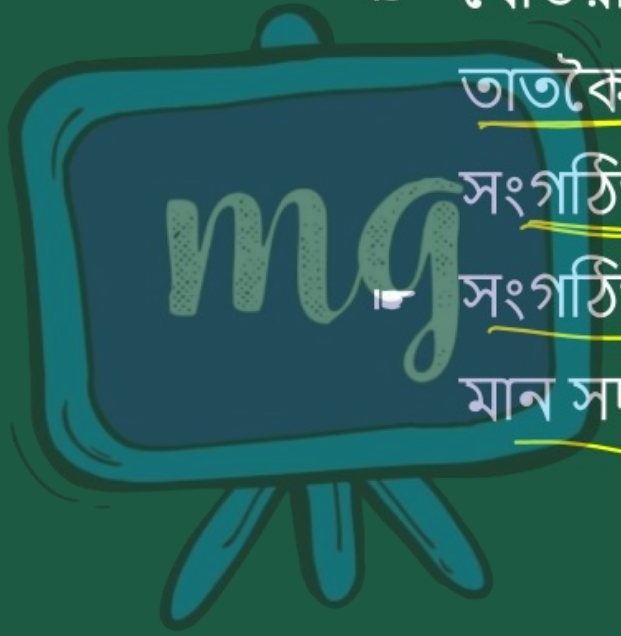

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

অসংগঠিত খণ্ড —

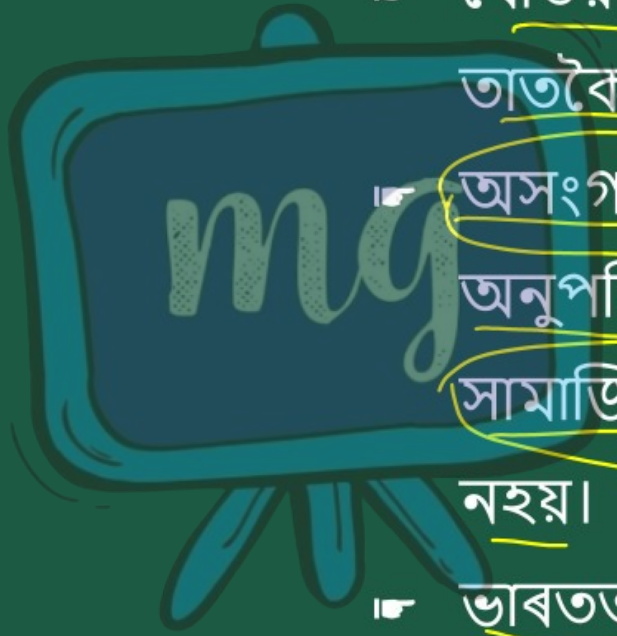

- যেতিয়া শ্রমিকৰ সংখ্যা ১০ বা তাতকৈ কম হয়।
- অসংগঠিত খণ্ডত গুণগত মানদণ্ড অনুপস্থিত কাৰণ সেই খণ্ডত এনে সামাজিক সুৰক্ষাৰ সুবিধা উপলব্ধ নহয়।
- ভাৰতত ৯০% তকৈ অধিক মহিলা শ্রমিক অসংগঠিত খণ্ডত আছে।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

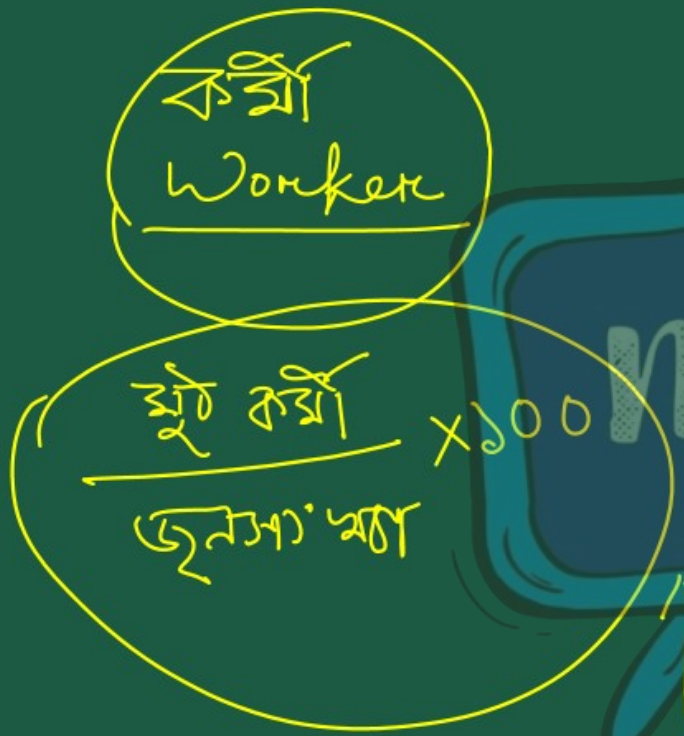

3. কর্মী-জনসংখ্যা অনুপাত
(Worker -Population Ratio)

- মুঠ কর্মী-সংখ্যাক জনসংখ্যাৰে ভাগ কৰি ১০০ৰে পূৰণ কৰিলে কর্মী জনসংখ্যা অনুপাত পোৱা যায়।
- যিমানে এই অনুপাত বেছি হয় সিমানেই নিবনুৱাৰ সংখ্যা হ্রাস পায়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

কর্মী-জনসংখ্যা অনুপাত প্রতি ১০০০ জনৰ বিপৰীতে (সচৰাচৰ ভিত্তিত)

	গাঁও অঞ্চল			চহৰ অঞ্চল			গাঁও আৰু চহৰ একেলগে		
	পুৰুষ	মহিলা	মুঠ	পুৰুষ	মহিলা	মুঠ	পুৰুষ	মহিলা	মুঠ
ভাৰত	535	176	359	542	125	342	537	161	354
অসম	537	81	322	538	84	324	537	81	322

পুৰুষ – ৫৩৭
মহিলা – ১৬১

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

4. ভাৰতবৰ্ষ তথা অসমত নিবনুৱাৰ হাৰ
(The Rate of Unemployment in India and Assam)

- ভাৰতবৰ্ষত ৰাষ্ট্ৰীয় নমুনা সমীক্ষা সংস্থা (National Sample Survey Organisation) ই নিবনুৱাৰ সংখ্যা গণনা কৰে।
- নিবনুৱাৰ সংখ্যা গণনা কৰিবলৈ NSSO য়ে তিনিটা ধাৰণাৰ উদ্ভাৱন কৰিছে।

(১) সচৰাচৰ ভিত্তিত (Usual status) বা চলিত বছৰৰ ভিত্তিত(Current yearly status)

(২) চলিত দৈনিক ভিত্তিত (Current daily status)

(৩) চলিত সাপ্তাহিক ভিত্তিত (Current weekly status)

☞ এই ধাৰণাকেইটাৰ ভেটি হৈছে সংস্থাই সামৰি লোৱা লোকসকলৰ কর্মদিনৰ দৈর্ঘ্য।

নিবনুৱাৰ হাৰ প্ৰতি ১০০০ জনৰ বিপৰীতে (সচৰাচৰ ভিত্তিত)

	গাঁও অঞ্চল			চহৰ অঞ্চল			গাঁও আৰু চহৰ একেলগে		
	পুৰুষ	মহিলা	মুঠ	পুৰুষ	মহিলা	মুঠ	পুৰুষ	মহিলা	মুঠ
ভাৰত	21	29	23	32	66	38	24	36	27
অসম	44	92	50	54	75	57	46	89	50

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. নিবনুৱা সমস্যাৰ কাৰণ
(Causes of Unemployment)

A. দ্ৰুত জনসংখ্যা বৃদ্ধি

B. নিয়োগ বিহীন উন্নয়ন

C. স্থবিৰ কৃষি উন্নয়ন

D. ঔদ্যোগীকৰণৰ মন্থৰ গতি

E. ত্ৰুটিপূৰ্ণ শিক্ষা ব্যৱস্থা

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

A. দ্ৰুত জনসংখ্যা বৃদ্ধি —

☛ দ্ৰুত জনসংখ্যা বৃদ্ধিয়ে নিবনুৱা সমস্যাৰ সৃষ্টিত বৰঙণি যোগাইছে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

B. নিয়োগ বিহীন উন্নয়ন —

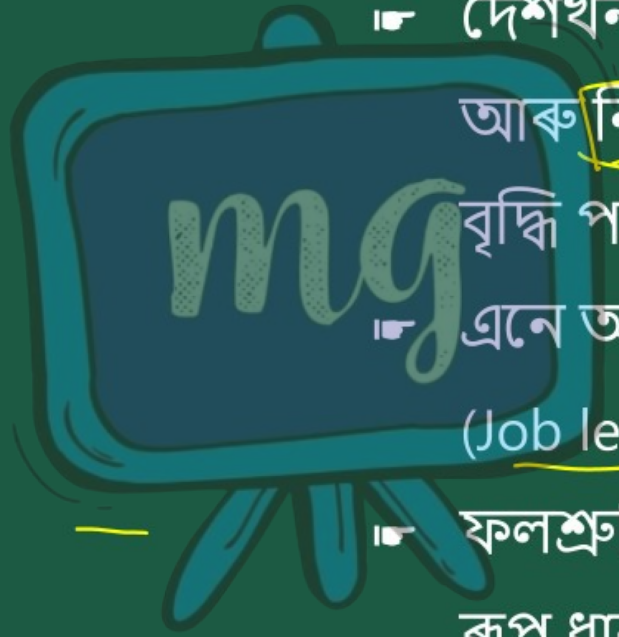

- দেশখনত ৰাষ্ট্ৰীয় আয় বৃদ্ধিৰ হাৰ আৰু নিয়োগ বৃদ্ধি হাৰৰ ব্যৱধান বৃদ্ধি পাইছে।
- এনে অৱস্থাক নিয়োগবিহীন উন্নয়ন (Job less growth) বুলি কোৱা হয়।
- ফলশ্ৰুতিত নিবনুৱা সমস্যাই জটিল ৰূপ ধাৰণ কৰিছে।

C. স্থবিৰ কৃষি উন্নয়ন —

☛ ভাৰতবর্ষৰ দৰে এখন কৃষি প্রধান দেশত কৃষি ব্যৱস্থাৰ যি উন্নয়ন হ'ব লাগিছিল সেয়া হৈ উঠা নাই।

☛ ফলস্বৰূপে কৃষিজীৱী লোকৰ মাজত নিয়োগৰ সুবিধাৰ অভাৱ সৃষ্টি হৈছে।

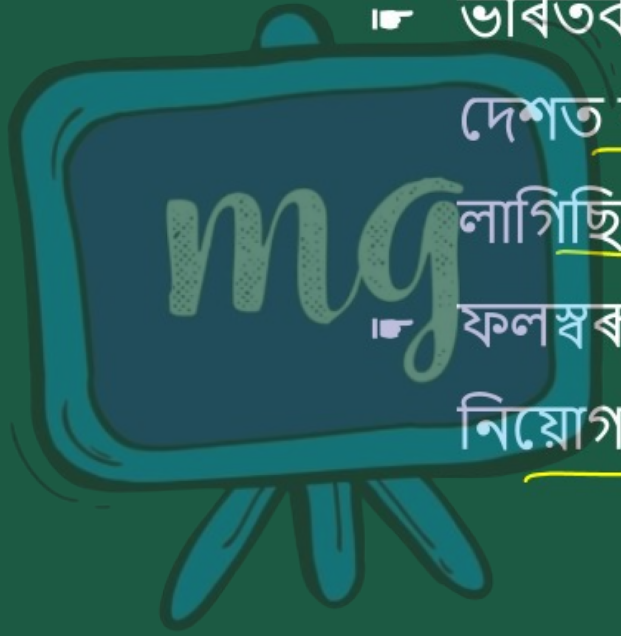

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

D. ঔদ্যোগীকৰণৰ মন্থৰ গতি —

☛ দেশখনত ঔদ্যোগিক উন্নয়ন যি হাৰত হ'ব লাগিছিল সেয়া হৈ নুঠাত ঔদ্যোগিক নিবনুৱা সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে।

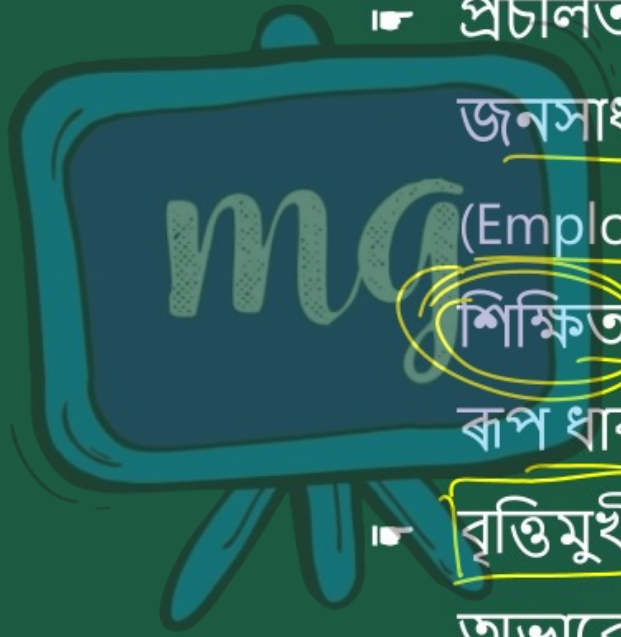

E. ত্ৰুটিপূৰ্ণ শিক্ষা ব্যৱস্থা —

☛ প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাই জনসাধাৰণক নিয়োগৰ উপযোগী (Employable) কৰি তুলিব নোৱাৰাত শিক্ষিত নিবনুৱা সমস্যাই জটিল ৰূপ ধাৰণ কৰিছে।

☛ বৃত্তিমুখী তথা কাৰিকৰী শিক্ষাৰ অভাৱে জনসাধাৰণক স্বাৱলম্বী কৰি তুলিব পৰা নাই।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

ওপৰত উল্লেখ কৰা কাৰণসমূহৰ বাহিৰেও নিবনুৱা অন্যান্য কাৰণসমূহ —

- কম মূলধন গঠন
- দৰিদ্ৰতা
- সঠিক পৰিকল্পনা আদিৰ অভাৱ।

মূল্যায়ন

1 নিৱনুৱা সমস্যাৰ যিকোনো দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা -

(1) জনসংখ্যা বৃদ্ধি

(2) ঔদ্যোগিকৰণৰ মন্থৰ গতি

মূল্যায়ন

2 NSSO ৰ সম্পূৰ্ণ নাম লিখা

